

UDENRIGSMINISTERIET

Den 19. november 2010

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til udviklingsministeren af 26. oktober 2010. URU alm. del - spørgsmål 32

Spørgsmål 32:

"Vil ministeren redegøre for sine kommentarer til og de mulige konsekvenser af denne evalueringsrapport?"

Svar:

Det er regeringens opfattelse, at fremme af privat ejendomsret er fundamentalt for sikring af økonomisk velstand. Jeg vil derfor sætte fokus på dette aspekt i vore samarbejdsprogrammer, der selvsagt skal bygge på det bedst mulige erfaringsgrundlag. Derfor tog jeg initiativ til den nyligt afholdte konference om ejendomsret og fattigdom med den internationalt anerkendte økonom Hernando de Soto, jf. nedenfor, ligesom jeg med interesse har set på den norske rapport.

Norge igangsatte i 2004 projektet "the Property and Business Formalization Programme" (PBF/ Tanzania) – på kiswahili kendt som MKURABITA – med det formål at øge den fattige befolknings adgang til de formelle finansielle markeder ved at formalisere denne befolkningsgruppes ejendomsret og deres virksomheder. Oprindeligt var den drivende kraft i initiativet Hernando de Sotos institut, Institute for Liberty and Democracy (ILD), som på en 7 mio. USD kontrakt finansieret af Norge leverede ydelser til en projektstyringsenhed placeret i "President's Office" i Tanzania.

Projektet nåede at gennemføre to faser, før Norge i juli 2010 stoppede støtten, nemlig 1) diagnosefasen, hvorunder den potentielle markedsværdi af den uformelle sektor samt den uformelle praksis for forvaltningen af jord og ejendomsret blev kortlagt, og 2) reformdesign fasen, hvor det tanzanianske lovkompleks for ejendomsret blev analyseret, og reformforslag udarbejdet. Oprindeligt var det hensigten, at de efterfølgende faser skulle indeholde implementeringen af reformforslagene, men med bortfaldet af den norske støtte standsede aktiviteterne.

Rapporten "Annual Review of the Property and Business Formalization Programme in Tanzania" (maj 2008) er det tredje review af projektet og har især fokus på reformforslagene. Udover en række projekttekniske kommentarer har rapporten to centrale pointer af generel betydning:

For det første fandt man, at designprocessen ikke havde sikret tilstrækkelig deltagelse af relevante nationale institutioner og aktører, og man vurderede, at dette ville blive en udfordring, da ejerskabet hos de implementerende aktører ikke i tilstrækkelig omfang var sikret.

For det andet fandt man ikke, at der var empirisk belæg for at antage, at en omfattende formalisering af ejendomsretten – særlig til jord – ville føre til fattigdomsreduktion.

Jeg kan helt tilslutte mig betragtningen om, at der er brug for nationalt ejerskab. Deltagerorienteret tilgang og sikring af ejerskab blandt involverede aktører er grundlæggende i dansk udviklingsbistand, hvilket også følger af Pariserklæringen og dens vægt på ejerskab og tilpasning til nationale systemer. Fremtidige danske indsatser til at styrke betingelserne for formalisering af jord- og ejendomsret vil derfor, som andre danske indsatser, blive forankret i nationale politikker og processer og blive ledet af de nationale partnere med de relevante mandater.

Med hensyn til effekten af formaliseret ejendomsret, så tog den nævnte konference om ejendomsret og fattigdom med Hernando de Soto netop udgangspunkt i opfattelsen af, at formalisering af ejendomsret har et stort potentiale til at bekæmpe fattigdom og fremme økonomisk vækst, men at det også skal ses i sammenhæng med tiltag rettet mod andre elementer som f.eks. retssystemet, finansielle ydelser og styrkelse af de relevante nationale institutioner med ansvar for at sikre retsstatens funktion. Det blev understreget, at spørgsmålet netop er, hvordan vi kan adressere formalisering samtidig med disse andre elementer – og hvordan vi kan understøtte de fattige i at få de færdigheder og ressourcer, der gør, at de kan tage hånd om sig selv og deres interesser i det formelle system.

Vi vil nu konkret følge op i Tanzania ved at se på, hvordan vi kan støtte det videre arbejde med formalisering af ejendomsret og jordreformer, som samtidig skal ske indenfor rammerne af de lokale prioriteter.

Rapporten om det norske projekt vil indgå i det videre arbejde på dette område sammen med erfaringer fra danskstøttede programmer indenfor fattigdomsbekæmpelse, økonomisk vækst og god regeringsførelse. Samtidig vil vi indenfor rammerne af vores program i Uganda sammen med Ugandas regering sætte fokus på fremme af privat ejendomsret.